

بررسی پیش نویس آیین نامه ستاد تسهیل و رفع موانع تولید (موضوع ماده ۶۱ قانون الحاق موادی به قانون رفع موانع تولید مصوب ۱۳۹۷)

شرح موضوع:

در سال ۱۳۹۴ کارگروه تسهیل و رفع موانع تولید که در استان ها با مصوبه هیأت وزیران تشکیل گردید، با الحاق موادی به قانون رفع موانع تولید در سال ۱۳۹۷، رسمیت یافته و براساس ماده ۶۱ این قانون، ستاد تسهیل پیش بینی شده است. این ماده اشعار می دارد که "به منظور بررسی و اتخاذ تصمیم در خصوص حل و فصل مشکلات واحدهای تولیدی، به ویژه در موارد مربوط به تکمیل و راه اندازی طرح های نیمه تمام تأمین مالی، تعیین تکلیف بدهی های معوق و همچنین رفع مشکلات مرتبط با محیط زیست، منابع طبیعی و معادن و رفع موانع صادراتی، به دولت اجازه داده می شود نسبت به ایجاد «ستاد تسهیل و رفع موانع تولید» به ریاست وزیر صنعت، معدن و تجارت اقدام کند. وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است ظرف مدت دو ماه از تاریخ ابلاغ این قانون، آیین نامه اجرایی لازم را با مشورت شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی در چهارچوب اختیارات قانونی تهیه کرده و به تصویب هیأت وزیران برساند."

با عنایت به مطالب فوق، بررسی آخرین پیش نویس آیین نامه ستاد تسهیل (پیوست شماره ۱) در دستور کار شورای گفتگو قرار گرفته است تا در حضور اعضای محترم شورا طرح گردد. لازم به ذکر است که دبیرخانه شورا، با أخذ نظرات شوراها گفتگوی استانی و همچنین انجام کار کارشناسی و کسب نظر از افراد مطلع و استعلام از واحد امور حقوقی اتاق ایران و دیگر نهادهای ذیربط، ایراداتی را به این پیش نویس وارد می داند که مهم ترین این ایرادات به شرح ذیل است:

۱- در این پیش نویس، عبارات نادرست، مبهم و قابل تفسیر در بخش تعاریف به کار رفته است، نظیر تعریف دستگاه اجرایی، بانک، واحد تولیدی، دبیر، دستورالعمل، تولید بدون کارخانه که هر یک به تفصیل در ردیف (۱) جدول نظرات و ایرادات وارده بر پیش نویس آیین نامه بیان شده است.

۲- ارکان و اعضای ستاد، کمیته عارضه یابی و نیز کارگروه فراتر از نص ماده ۶۱ و تبصره ذیل آن پیش بینی شده است که در ردیف های ۶-۲ جدول به تفصیل ذکر شده است. به طور مثال اعضای کارگروه متناظر با ستاد پیش بینی نشده و یا سایر وزرا و سایر دستگاه های اجرایی و همچنین خانه صنعت، معدن و تجارت برخلاف متن ماده در پیش نویس ذکر شده است. همچنین در پیش نویس آیین نامه، کمیته های عارضه یابی پیش بینی شده که برخلاف نص ماده ۶۱، تشکیلات جدید ایجاد خواهد شد.

۳- وظایف و اختیارات ستاد فراتر از متن ماده ۶۱ قانون رفع موانع تولید و همچنین قوانین دیگر پیش بینی شده است که در ردیف های ۱۹-۷ جدول به آن اشاره شده است. به طور مثال:

- ماده ۴ با فلسفه تشکیل ستاد مغایرت دارد، وظیفه و هدف اصلی این ستاد طبق ماده ۶۱ قانون، بررسی و اتخاذ تصمیم در خصوص حل و فصل مشکلات واحدهای تولیدی است. این امر شامل سیاست گذاری، اصلاح مقررات، حذف قوانین نمی باشد ولی در این ماده، به این امور اشاره شده است.

- ارجحیت مصوبات ستاد بر دیگر مقررات (شامل آئین نامه ها و ...) خلاف اصول و قواعد عمومی حقوق است. این امر با قانون اساسی (اصل ۱۳۸) و رعایت سلسله مراتب قانون گذاری در تعارض است و اصل بر اختصاص امر تقنین به مجلس است و استثنا نیازمند تصریح است که حدود آن هم مشخص شده ولی در ماده ۴ به این امر اشاره شده است.

- در ماده ۴ تداخل وظایف با دیگر نهادها و سازمان ها مشاهده می گردد، زیرا در خصوص تسهیل و رفع موانع کسب و کار و تبادل نظر بین بخش خصوصی با دولت، شورای گفتگو و کمیته ماده ۱۲ قانون پیش بینی شده و در خصوص اختلاف دستگاه های اجرایی با یکدیگر نیز معاونت حقوقی

بررسی پیش نویس آیین نامه ستاد تسهیل و رفع موانع تولید
(موضوع ماده ۶۱ قانون الحاق موادی به قانون رفع موانع تولید مصوب ۱۳۹۷)

ریاست جمهوری محل حل اختلاف بوده و در خصوص سایر اختلافات نیز قوه قضاییه و اقدامات نظارتی مجلس شورای اسلامی قابل انجام است؛ به این نحو تصمیم گیری در خصوص موارد ابهام و اختلاف با دستگاه های اجرایی از لحاظ حقوقی محل ایراد می باشد.

همچنین با توجه به سوابق چنین به نظر می رسد که ستاد تسهیل موضوع ماده ۶۱، تنها وظیفه نظارت بر کارگروه های تسهیل را بر عهده دارد و این کارگروه ها همانند گذشته می بایست به صورت موردی و مصدقی، چابک و سریع، مشکل یک واحد تولیدی را با دستگاه های اجرایی حل نمایند؛ در صورتی که با تصویب این پیش نویس این امر اتفاق میسر نمی باشد.

- بخش عمده ای از موارد ذیل ماده (۵) آئین نامه پیشنهادی، ناظر بر وظایف و مسئولیتهای ذاتی سایر سازمان ها و وزارتخانه ها و دستگاه ها است و به موجب آئین نامه امکان سلب مسئولیت از آن وزارتخانه ها و واگذاری آن به ستاد تسهیل مقدور نیست و از نظر فنی و تخصصی نیز تجمیع تمامی این وظایف در ستاد عملیاتی نمی باشد، زیرا ایفای شایسته هر یک از این وظایف، نیازمند برخورداری از ظرفیت کارشناسی و فنی است که در همان وزارتخانه ها نهفته است و ستاد نمی تواند در تمامی این موارد صاحب نظر و رای باشد. تصمیم گیری در خصوص تامین زیر ساخت، هدایت منابع مالی، تامین مالی، اکتشاف معادن، جوایز صادراتی، تجمیع واحدهای تولیدی، بخشودگی مالیاتی، تملک و توقیف، تعیین تکلیف بدهی ها، تنفس و امهال، پرداخت تسهیلات، پذیرش اوراق و ... نیازمند اتخاذ تصمیمات تخصصی در هر یک از وزارتخانه های ذیربط بوده و از حیثه اختیارات ستاد خارج است.

۴- در خصوص بار مالی، آیین نامه مسکوت است.

۵- به دفعات در آیین نامه از عبارت معادن در کنار واحدهای تولیدی استفاده شده در حالیکه قانون به تعیین تکلیف در خصوص واحدهای تولیدی اشاره کرده است.

لذا پیشنهاد می گردد که با هدف و وضع یک مقرر دقیق و کارآمد، موضوع به کارگروه مشترک شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی وزارت صنعت، معدن و تجارت ارجاع و در یک بازنگری مناسب، آیین نامه مذکور نهایی و جهت تصویب به هیأت دولت ارجاع شود.

بررسی پیش نویس آیین نامه ستاد تسهیل و رفع موانع تولید
(موضوع ماده ۶۱ قانون الحاق موادی به قانون رفع موانع تولید مصوب ۱۳۹۷)

جدول نظرات و ایرادات وارده بر پیش نویس آیین نامه

ایرادات	متن ماده پیش نویس آیین نامه ستاد تسهیل	ردیف
بخش تعاریف اصطلاحات آیین نامه (ماده ۱)		
<p>در بخش تعاریف عبارات نادرست از لحاظ شکلی، مبهم و قابل تفسیر در پیش نویس به کار رفته است. از جمله می توان به موارد زیر اشاره نمود:</p> <p>- تعریف دستگاه اجرایی در قانون خدمات کشوری هست پس بهتر بود که در این آیین نامه دستگاه تعریف می شد و نه دستگاه اجرایی و همچنین در پیش نویس تکلیف هایی برای قوه قضائیه پیش بینی شده است در صورتی که در تعریف نیامده است.</p> <p>- در تعریف بانک، خود بانک نیز در تعریف آمده است و بهتر بود عنوان موسسه مالی تعریف می شد تا بانک را نیز دربرگیرد.</p> <p>- واحد تولیدی به شکل نادرستی تعریف شده است زیرا کل واحدهای اقتصادی را شامل شده است. این تعریف از نظر مفاهیم اقتصادی ناصحیح بوده و آسیبی همچون تغییر ماهیت فعالیت های ستاد تسهیل را نیز شامل می شود. همچنین اگر اینگونه تعریف شود واحد اقتصادی غیر تولیدی چه خواهد بود؟ لذا بهتر است از عبارت اشخاص حقیقی و حقوقی به جای واحد اقتصادی حقوقی و حقیقی استفاده شود. همچنین دامنه شمول تعریف مشخص نمی باشد.</p> <p>- در تعریف دبیر گفته شده است که رییس ستاد آن را انتخاب می کند، در صورتی که این ستادها، مدیریت تلفیقی از بخش دولتی و غیر دولتی هستند و واسپاری ریاست ستاد و دبیری ستاد به بخش دولتی، آن را کاملاً دولتی می کند، لذا در آیین نامه می بایستی فرایند انتخاب دبیر مشخص شود.</p> <p>- در تعریف دستورالعمل گفته شده است شامل بخشنامه ها و رویه ها که توسط ستاد تصویب و ابلاغ می شود که هم تعریف نادرستی است و هم اینکه دستورالعمل ها و ... باید با قوانین و مقررات منطبق باشد.</p> <p>- در تعریف تولید بدون کارخانه به قیودی اشاره دارد که مفهوم را دچار ابهام می کند برای مثال اگر واحد صنعتی بدون داشتن واحد تحقیق و توسعه نسبت به تولید برون سپاری شده اقدام نماید دیگر شامل این تعریف نیست و برخوردار بودن یک واحد ساختار سازمانی نمی تواند به عنوان شرط در تعریف قرار گیرد.</p>	<p>ماده ۱: در این آیین نامه اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می روند: (الف) ... (ب) د دستگاه اجرایی: کلیه وزارتخانه ها، موسسات دولتی، موسسات و نهادهای عمومی غیردولتی، شرکت های دولتی و کلیه دستگاه هایی که شمول قانون بر آن ها مستلزم ذکر و یا تصریح نام است از قبیل شرکت ملی نفت، سازمان های توسعه ای، بانک مرکزی، بانک ها و شرکت های بیمه دولتی، دستگاه اجرایی هستند. (ج) بانک: موسسه مالی و اعتباری، بانک یا صندوق های حمایتی و توسعه ای دارای مجوز از بانک مرکزی و یا تشکیل آن ها براساس قانون بوده است. (د) واحد تولیدی: واحد اقتصادی حقیقی یا حقوقی که برای فعالیتش مجوز قانونی از مراجع ذیصلاح اخذ نموده باشد. ... (ح) دبیر: توسط رییس ستاد منصوب و کلیه امور دبیرخانه مرکزی ستاد را بر عهده دارد. ... (ی) دستورالعمل: شامل بخشنامه ها و تعیین رویه ها که توسط ستاد تصویب و ابلاغ می گردد. ... (ل) تولید بدون کارخانه: واحد مهندسی (صنعتی) - بازرگانی است که با دارا بودن واحد تحقیق و توسعه و با استفاده از ظرفیت واحدهای تولیدی موجود در کشور، نسبت به طراحی محصول، بازاریابی، تولید برون سپاری شده و عرضه محصولات با نشان تجاری (برند) خاص خود، اقدام می نماید.</p>	۱

بررسی پیش نویس آیین نامه ستاد تسهیل و رفع موانع تولید
(موضوع ماده ۶۱ قانون الحاق موادی به قانون رفع موانع تولید مصوب ۱۳۹۷)

ردیف	متن ماده پیش نویس آیین نامه ستاد تسهیل	ایرادات
بخش ارکان ستاد، کارگروه و هیأت خبرگان بانکی (ماده ۲ و ۳)		
۲	ارکان ستاد ماده ۲: ستاد تسهیل و رفع موانع تولید دارای سه رکن اصلی: ستاد، کارگروه و دبیرخانه (مرکزی و استانی) می باشد. ضمناً کمیته هایی جهت بررسی مسائل و مشکلات، عارضه یابی و همچنین نظارت بر حسن اجرای مصوبات ایجاد و ساختار و نحوه فعالیت آن ها در قالب دستورالعمل اجرایی توسط ستاد ابلاغ می گردد.	در پیش نویس آیین نامه، کمیته های عارضه یابی پیش بینی شده است که تشکیلات و ساختار جدیدی است که برخلاف نص ماده ۶۱ می باشد. همچنین در قانون تشکیل کمیته برای بررسی مسائل و مشکلات و همچنین نظارت پیش بینی نشده است و دستگاه ها باید از ظرفیت های موجود خود برای بررسی مسائل ستاد استفاده کنند.
۳	اعضای ستاد ماده ۳: اعضای ستاد عبارتند از وزیر صنعت، معدن و تجارت (رئیس ستاد) - رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور - وزیر امور اقتصاد و دارایی - وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی - وزیر کشور - رئیس کل بانک مرکزی - رئیس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی - به عنوان اعضای ثابت و سایر وزرا - روسای دستگاههای اجرایی - (روسای خانه صنعت، معدن و تجارت، روسای اتاقهای تعاون و اصناف) نمایندگان تشکلهای سراسری تولیدی - به عنوان اعضای غیر ثابت مدعو که حسب مورد در جلسه دعوت می شوند.	در این ماده اعضای ستاد بیان شده است، در حالی که این اعضا به موجب قانون و ذیل تبصره ماده ۶۱ بیان شده بودند، بنابراین اولاً تکرار آن ها زائد است و ثانیاً این ترکیب با ترکیبی که قانون گذار در تبصره ماده ۶۱ پیش بینی نموده، در تعارض است، زیرا در قانون ذکری از سایر وزراء به عنوان عضو غیر ثابت ذکر نشده است و همچنین سازمان های غیر ثابت نیز تصریح شده اند و نمی توان از عبارات کلی و قابل تفسیر که مغایر قانون هستند، در آیین نامه پیش بینی نمود.
۴	اعضای کارگروه قسمت دوم ماده ۳: اعضای کارگروه عبارتند از: استاندار (رئیس) - رئیس سازمان صنعت معدن و تجارت استان (دبیر) رئیس سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان - مدیر کل امور اقتصادی و دارایی استان - مدیر کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان - دبیر شورای هماهنگی بانکهای استان - رئیس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی استان، به عنوان اعضای ثابت و سایر روسای دستگاههای اجرایی استان، تشکلهای تولیدی، روسای اتاقها و انجمنهای تخصصی تولیدی به عنوان اعضای غیر ثابت مدعو که حسب مورد در جلسه دعوت می شوند.	- در مورد اعضای کارگروه نیز در قانون آمده است که باید متناظر با اعضای ستاد انتخاب شوند از این رو حضور برخی از اعضای پیشنهادی نظیر خانه صنعت، معدن با قانون مغایر است و تنها می تواند به صورت مشورتی و مطلع باشد. - حضور اشخاص عنوان شده در تبصره ذیل ماده ۳ نیز به صورت مشورتی و مطلع باید باشد.
۵	اعضای کمیته عارضه یابی قسمت سوم ماده ۳: اعضای کمیته های موضوع ماده ۲ در سطح ملی و استانی توسط دستگاه های عضو ستاد و کارگروه ها به دبیرخانه معرفی و حسب مورد با دعوت دبیرخانه در جلسات کمیته ها شرکت می نمایند.	در این ماده به فرایند انتخاب اعضای کمیته های ماده ۲ برای بررسی مسائل و مشکلات و عارضه یابی و نظارت اشاره شده است در صورتی که این کمیته ها در قانون پیش بینی نشده است و دستگاه ها باید از ظرفیت های خود برای بررسی مسائل ستاد استفاده کنند.

بررسی پیش نویس آیین نامه ستاد تسهیل و رفع موانع تولید
(موضوع ماده ۶۱ قانون الحاق موادی به قانون رفع موانع تولید مصوب ۱۳۹۷)

ایرادات	متن ماده پیش نویس آیین نامه ستاد تسهیل	ردیف
<p>- در بخش انتخاب اعضای هیأت خبرگان مورد وثوق بانکی و اقتصادی، اشاره به عبارت ۳ یا ۵ نفره مبهم است، لذا بهتر این است که در آیین نامه، صراحت به یک عدد مشخص شود.</p> <p>- همچنین اشاره به زمان ۲ ساله برای اعضا ضروری نیست و مغایر قانون است، زیرا در فرایند اجرا منجر به زمان بندی فعالیت کمیته و یا نیاز به تمدید حکم و... خواهد شد، در حالی که در قانون صراحتاً آمده است که رییس کل بانک مرکزی می تواند هر یک از اعضا را عزل نماید.</p> <p>- در قسمت آخر ماده ۳ آیین نامه، پیشنهادی به تکلیف بانک مرکزی برای تهیه دستورالعمل شده است که این امر ضرورتی ندارد، زیرا در تبصره ذیل ماده ۶۲ قانون، این وظیفه به بانک مرکزی سپرده شده و نیازی نیست در یک آیین نامه، مجدداً به وظیفه قانونی بانک مرکزی تاکید شود.</p>	<p>اعضای هیأت خبرگان بانکی و اقتصادی کارگروه موضوع ماده ۶۲ قانون:</p> <p>هیاتی سه یا پنج نفره متشکل از افراد خبره در زمینه بانکی و اقتصادی که به پیشنهاد رئیس کارگروه و با حکم رئیس کل بانک مرکزی به مدت دو سال انتخاب می شوند.</p> <p>ترکیب این هیأت شامل یک نفر از کارشناسان خبره بانکی به ویژه در حوزه اعتباری شاغل یا یازنشسته، یک نفر کارشناس خبره حقوقی، دو نفر از صاحب نظران اقتصادی و یک نفر از تشکلهای بخش خصوصی و یا خبرگان صنعت و معدن با حداقل ده سال سابقه کار می باشد.</p> <p>حداکثر یک ماه پس از ابلاغ این آیین نامه، بانک مرکزی موظف است دستورالعمل اجرایی مربوط به ماده ۶۲ قانون در مورد هیات خبرگان بانکی و اقتصادی استان ها شامل شرایط و شاخص های انتخاب اعضا، محدوده زمانی جهت پیشنهاد اعضا به رئیس کل بانک مرکزی و مهلت زمانی صدور احکام، نحوه عزل و مدت زمان فعالیت اعضای هیات و موارد نیاز را با همکاری وزارت کشور و اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهیه و به تصویب ستاد برساند.</p>	۶
بخش وظایف و اختیارات ستاد (ماده ۴)		
<p>ماده ۴ آیین نامه پیشنهادی با فلسفه تشکیل ستاد مغایرت دارد، وظیفه و هدف اصلی این ستاد طبق ماده ۶۱ قانون بررسی و اتخاذ تصمیم در خصوص حل و فصل مشکلات واحدهای تولیدی است. این امر شامل سیاست گذاری، اصلاح مقررات، حذف قوانین، تسهیل امور سرمایه گذاری و ... نمی شود. لازم به ذکر است اصلاح مقررات از جمله آیین نامه های مصوب هیأت وزیران، در حیطه وظایف هیأت وزیران می باشد. حذف قوانین در حیطه وظایف مجلس شورای اسلامی است و سیاست گذاری نیز در جایگاه رهبری، مجمع تشخیص مصلحت نظام و مجلس شورای اسلامی است، لذا این امر در حیطه وظایف و اختیارات ستاد نمی باشد.</p> <p>در بالاترین حالت، این ستاد می تواند نسبت به هماهنگی و تسریع تصمیم سازمان های عضو در حیطه وظایف ایشان نماید و یا پیشنهاداتی به مراجع قانونی (دولت و مجلس)، برای اصلاح قوانین و مقررات نماید. همچنین به دفعات در آیین نامه از عبارت معادن در کنار واحدهای تولیدی استفاده شده در حالیکه قانون به تعیین تکلیف در خصوص واحدهای تولیدی اشاره کرده است.</p>	<p>بندهای ماده ۴:</p> <p>۱. بررسی و اتخاذ تصمیم جهت سیاست گذاری، اصلاح ضوابط و مقررات و اتخاذ تصمیم در سطوح ملی و استانی برای رفع موانع، بهبود فضای کسب و کار، تسهیل سرمایه گذاری، تولید و صادرات و واردات مواد اولیه و ماشین آلات و تجهیزات مورد نیاز بخش تولید و معادن با رعایت قوانین مربوطه</p> <p>۲. بررسی و اتخاذ تصمیم جهت سیاست گذاری، اصلاح ضوابط و مقررات و اتخاذ تصمیم در سطوح ملی و استانی برای ایجاد مشوق و انگیزه در جهت توسعه فعالیت معادن و واحدهای تولیدی موفق و برندهای برتر ملی و استانی با رعایت قوانین مربوطه</p> <p>....</p> <p>۳. بررسی و اتخاذ تصمیم جهت سیاست گذاری برای تسهیل دسترسی و تامین زیرساخت های مورد نیاز واحدهای تولیدی و معادن کشور با رعایت قوانین مربوطه</p>	۷

بررسی پیش نویس آیین نامه ستاد تسهیل و رفع موانع تولید
(موضوع ماده ۶۱ قانون الحاق موادی به قانون رفع موانع تولید مصوب ۱۳۹۷)

ردیف	متن ماده پیش نویس آیین نامه ستاد تسهیل	ایرادات
۸	بند ۱۴: بررسی و اتخاذ تصمیم نسبت به نحوه بخشودگی جرائم و بخشی از سود تسهیلات واحدهای تولیدی (سازنده تجهیزات و ماشین آلات) تامین کننده ماشین آلات و یا خدمات طرح های نیمه تمام و پیش بینی تامین اعتبار آن	این بند ابهام دارد و تامین اعتبار در کجا باید پیش بینی شود.
۹	بند ۱۵: بررسی و اتخاذ تصمیم نسبت به اینکه بانکها بتوانند تسهیلات مصوب طرحهای نیمه تمام و یا تسهیلات مصوب واحدهای تولیدی خدمت گیرنده را با هماهنگی آن واحدها به جای پرداخت مستقیم به آن طرح و یا واحد خدمت گیرنده، به روشهای بین بانکی، جایگزین بدهی واحدهای تولیدی تامین کننده تجهیزات، ماشین آلات، خدمات و مواد اولیه واحدهای تولیدی خدمت دهنده نمایند. در این روش بازپرداخت بدهی واحد تولیدی خدمت دهنده مشمول بخشودگی ۱۰۰٪ جرایم و بخشودگی ۲٪ الی ۵٪ سود تسهیلات مورد نظر می گردند در این روش مبتنی بر گشایش اعتبار داخلی می بایست ارتباطات مالی بین بانکها و مشتریان برقرار و در صورتی که تامین کننده کالا و خدمات نیاز به گشایش اعتبار اسناد خارجی داشته باشد بانکها بتوانند بر اساس تضامین واحدهای تولیدی خدمت گیرنده و تسهیلات مصوب آنها گشایش اعتبار لازم برای واحد تولیدی خدمت دهنده را انجام دهند.	موضوع مطروح در بند ۱۵ مبنی بر بخشودگی جرائم و بخشودگی سود تسهیلات در حیطه وظایف ستاد نبوده و این نوع تکلیف بانک ها، به ارائه تسهیلات تکلیفی و اجبار آن ها به استمهال و بخشش موجب ناکارایی بیشتر نظام بانکی می شود.
۱۰	بند ۱۶: بررسی عملکرد سازمان تامین اجتماعی در مورد واحدهای تولیدی و ارائه پیشنهادات لازم جهت ابلاغ و همچنین اصلاح شیوه ها و رویه های ناکارآمد به ویژه در مورد نحوه پیگیری شکایات واحدهای تولیدی از سازمان تامین اجتماعی	موضوع ارائه شده در بند ۱۶ ذیل ماده (۴) آئین نامه پیشنهادی مبنی بر بررسی عملکرد سازمان تامین اجتماعی اضافه شدن ناظری بر ناظران فعلی است و با این روش تنها مشکلات بخش های تولیدی و دستگاه های اجرایی بیشتر خواهد شد. وظیفه ستاد حل مشکلات واحدهای تولیدی است و نه ارزیابی عملکرد یک سازمان، این رویکرد ستاد را از اهداف اصلی خود دور خواهد کرد.
۱۱	بند ۱۷: تدوین بخشنامه ها و دستورالعمل های مربوط به این آیین نامه و ابلاغ به دستگاه های ذیربط	موضوع ارائه شده در این بند، یعنی تدوین بخشنامه و دستورالعمل نیز در حیطه وظایف ستاد نمی باشد و هر دستگاهی متولی امور تخصصی خود و تهیه دستورالعمل در حیطه آن امور است و این رویکرد ستاد را از اهداف اصلی خود یعنی حل مشکلات واحدهای تولیدی دور خواهد کرد. همچنین این امر در نگارش آیین نامه اجرایی شایسته نمی باشد.
۱۲	بند ۱۸: مصوبات ستاد بر دیگر مقررات (آیین نامه، بخشنامه ها، دستورالعمل ها) مرتبط با موضوع مصرح در این قانون ارجح و از قابلیت اجرا برخوردار می باشد.	موضوع ارائه شده در بند ۱۸ ذیل ماده (۴) آئین نامه پیشنهادی یعنی ارجحیت مصوبات ستاد بر دیگر مقررات (شامل آئین نامه ها و ...) خلاف اصول و قواعد عمومی حقوق است.

بررسی پیش نویس آیین نامه ستاد تسهیل و رفع موانع تولید
(موضوع ماده ۶۱ قانون الحاق موادی به قانون رفع موانع تولید مصوب ۱۳۹۷)

ردیف	متن ماده پیش نویس آیین نامه ستاد تسهیل	ایرادات
		این امر با قانون اساسی (اصل ۱۳۸) و رعایت سلسله مراتب قانون گذاری در تعارض است و اصل بر اختصاص امر تقنین به مجلس است و استثنا نیازمند تصریح است که حدود آن هم مشخص شده است. بنابراین مصوبه ستاد باید در چهارچوب قوانین و مقررات باشد و اتخاذ مصوبه خلاف و مغایر با مصوبات، اصلا امکان پذیر و ممکن نمی باشد چه برسد به اینکه مصوبه خلاف قانون ستاد بتواند قوانین و مقررات را اصلاح نماید و ارجحیت نیز داشته باشد.
۱۳	بند ۱۹: بررسی و اتخاذ تصمیم در مورد پیشنهادات واصله از دستگاه های اجرایی و یا تشکل های سراسری معدنی و تولیدی به منظور رفع مسائل و مشکلات واحدهای تولیدی در سطح ملی	در بند ۱۹ ذیل ماده (۴) آئین نامه پی شنهادی به رفع مسائل و مشکلات واحدهای تولیدی در سطح ملی اشاره شده است. سوال اینجاست که چرا ملی؟ برخی مشکلات می تواند در سطح استانی و یا شهرستانی باشند ولی برای آن واحد تولیدی بسیار حائز اهمیت باشد.
۱۴	بند ۲۱: تعیین شرایط بازپرداخت تسهیلات حساب ذخیره ارزی و تسهیلات صندوق توسعه ملی در چارچوب اختیاراتی که می بایست از کارگروه ملی حساب ذخیره ارزی و هیات امنای صندوق توسعه ملی در جهت رفع موانع تولید اخذ گردد.	در بند ۲۱ ذیل ماده (۴) آئین نامه پی شنهادی، تعیین شرایط بازپرداخت حساب ذخیره ارزی و تسهیلات صندوق توسعه ملی در حیطه وظایف ستاد نیست و اخذ این اختیارات از هیات امنای صندوق و حساب نیازمند اصلاح قانون بوده و از نظر کارشناسی و تمرکز در تصمیمات به صلاح نیز به نظر نمی رسد.
۱۵	بند ۲۲: در راستای تبصره (۳) ماده (۲۴) قانون معادن، بررسی و اتخاذ تصمیم در خصوص صدور پروانه اکتشاف و مجوز برای محدوده های اکتشافی و معادن دارای اهمیت استراتژیک یا اقتصادی در سطح ملی یا استانی (حسب تشخیص وزارت صنعت، معدن و تجارت یا ادارات صمت استانی) که پاسخ به استعلام های مآخوذه از ارگان های ذیربط (از قبیل ادارات استانی سازمان محیط زیست، سازمان جنگل ها، منابع طبیعی و آبخیزداری، سازمان انرژی اتمی و ...) منفی باشد.	بند ۲۲ ذیل ماده (۴) آئین نامه پی شنهادی، مبهم است. زیرا اگر پاسخ استعلام منفی بوده ستاد چه تصمیمی می خواهد اتخاذ کند؟ همان دستگاه باید پاسخگوی استعلام منفی خود باشد. واگذاری وظایف تخصصی دستگاه ها به ستادی که مشخص نیست به چه صورتی پاسخگوی تصمیمات خود خواهد بود آثار نامطلوبی خواهد داشت. همچنین با توجه به اهمیت مسائلی مانند محیط زیست و نادید گرفتن نظر مرجع صالح برای صدور پروانه، ممکن است آثار جبران ناپذیری را در بر گیرد.
۱۶	بند ۲۳: بررسی و اتخاذ تصمیم در موارد ابهام و اختلاف با دستگاه های اجرایی در رابطه با مواد قانون معادن و آیین نامه اجرایی آن	بند ۲۳ ذیل ماده (۴) آئین نامه پی شنهادی، موجب اختلال در سازوکارهای نظارتی خواهد شد. در خصوص اختلاف بخش خصوصی با دولت، شورای گفتگو و کمیته ماده ۱۲ قانون پیش بینی شده و در خصوص اختلاف دستگاه های اجرایی با یکدیگر نیز معاونت حقوقی ریاست جمهوری محل حل اختلاف بوده و در خصوص سایر اختلافات نیز قوه قضاییه و اقدامات نظارتی مجلس شورای اسلامی قابل انجام است. به این نحو تصمیم گیری در خصوص موارد ابهام و اختلاف با دستگاه های اجرایی از لحاظ حقوقی محل ایراد است و به نوعی چاقوی دوله ای است که می تواند هم حق بخش خصوصی را ضایع نماید و در مواردی نیز احتمال تضییع بیت المال و اموال عمومی را به دنبال داشته باشد.

بررسی پیش نویس آیین نامه ستاد تسهیل و رفع موانع تولید
(موضوع ماده ۶۱ قانون الحاق موادی به قانون رفع موانع تولید مصوب ۱۳۹۷)

ردیف	متن ماده پیش نویس آیین نامه ستاد تسهیل	ایرادات
۱۷	بند ۲۶: بررسی و اتخاذ تصمیم در مورد هیأت اجرایی برای اداره واحدهای تولیدی و جلوگیری از تعطیلی آن ها در موارد ضروری با هماهنگی هیأت حمایت از صنایع	در بند ۲۶ ذیل ماده (۴) آئین نامه پیشنهادی، منظور از هیات حمایت از صنایع مبهم است و آیا این هیأت در جایی تعریف شده است؟
۱۸	بند ۲۷: انجام هماهنگی و اقدام لازم جهت رسیدگی خارج از نوبت محاکم قضایی به مصوبات ستاد و کارگروه های استانی در حیطه موارد مصرح در قانون	در بند ۲۷ ذیل ماده (۴) آئین نامه پیشنهادی، سازوکار رسیدگی خارج از نوبت محاکم قضایی مبهم است.
بخش وظایف و اختیارات کارگروه (ماده ۵_ ۴۹ بند _)		
۱۹	وظایف و اختیارات کارگروه ماده ۵: بند ۱: اتخاذ تصمیم برای تسهیل دسترسی و تامین زیرساخت های مورد نیاز معادن و واحدهای تولیدی اعم از لجستیک، انرژی و... بند ۲: هدایت منابع مالی ... در چارچوب قوانین بالادستی و برنامه ریزی برای اختصاص سهم مناسب از منابع به معادن و بخش تولید بند ۹: اتخاذ تصمیم برای تسهیل اعطای جوایز صادراتی با روش های غیر نقدی شامل تهاثر با حقوق دولتی (مالیات، تامین اجتماعی، حقوق گمرکی، حقوق دولتی معادن و... و یا صدور اوراق) با رعایت قوانین مربوطه بند ۱۸: بررسی و پیشنهاد برای اصلاح شیوه ها و روش های بانکی با واحدهای تولیدی شامل ...	<p>- در متن ماده (۵) آئین نامه پیشنهادی تاکید بیش از حد مفاد بر بخش معدن در کنار سایر بخشهای تولیدی جای ابهام دارد.</p> <p>- بخش عمده ای از موارد ذیل ماده (۵) آئین نامه پیشنهادی ناظر بر وظایف و مسئولیتهای ذاتی سایر سازمان ها و وزارتخانه ها و دستگاهها است و به موجب آئین نامه امکان سلب مسئولیت از آن وزارتخانه ها و واگذاری آن به ستاد تسهیل مقدور نیست و از نظر فنی و تخصصی نیز تجمیع تمامی این وظایف در ستاد عملیاتی نمی باشد زیرا ایفای شایسته هر یک از این وظایف نیازمند برخورداری از ظرفیت کارشناسی و فنی است که در همان وزارتخانه ها نهفته است و ستاد نمی تواند در تمامی این موارد صاحب نظر و رای باشد. تصمیم گیری در خصوص تامین زیرساخت، هدایت منابع مالی، تامین مالی، اکتشاف معادن، جوایز صادراتی، تجمیع واحدهای تولیدی، بخشودگی مالیاتی، تملک و توقیف، تعیین تکلیف بدهی ها، تنفس و امهال، پرداخت تسهیلات، پذیرش اوراق و ... نیازمند اتخاذ تصمیمات تخصصی در هر یک از وزارتخانه های ذیربط بوده و از حیطه اختیارات ستاد خارج است.</p> <p>- در بند (۱۸) ماده (۵) آئین نامه پیشنهادی عمده وظایف بانک مرکزی به ستاد سپرده شده و این امر اختلال در نظام بانکی را به دنبال خواهد داشت. همچنین بررسی حذف اسناد لازم الاجرا محل بحث است.</p>

بررسی پیش نویس آیین نامه ستاد تسهیل و رفع موانع تولید
(موضوع ماده ۶۱ قانون الحاق موادی به قانون رفع موانع تولید مصوب ۱۳۹۷)

ردیف	متن ماده پیش نویس آیین نامه ستاد تسهیل	ایرادات
بخش فرایند اجرایی (ماده ۵!!!!!!)		
۲۰	<p>۱. تمام مراحل اجرایی از ثبت درخواست توسط بنگاه، بررسی کمیته تخصصی، تصویب و ابلاغ تصمیمات و نظارت بر حسن اجرای آنها و گزارشات مربوطه به صورت الکترونیکی خواهد بود و وزارت مکلف است ظرف مدت سه ماه پس از ابلاغ این آیین نامه نسبت به راه اندازی سامانه ستاد اقدام نماید.</p> <p>۲. تمام مراحل کاری، رویه ها و مدت زمان مورد نیاز برای بررسی هر درخواست می بایست توسط دبیرخانه ستاد تهیه و در سامانه پیاده سازی شده تا امکان رصد و نظارت بر اجرای مراحل کاری برای بنگاه و عوامل نظارتی فراهم شود.</p> <p>۳. وزارت مکلف است سطح دسترسی مناسب برای تمام عوامل مرتبط با فرآیند را در سطح ملی و استانی فراهم آورده تا امکان ثبت فعالیت های صورت گرفته برای تمامی سطوح در سامانه فراهم شود.</p> <p>۴. با هماهنگی ستاد / کارگروه، زیرساخت های لازم برای ارائه خدمات کلینیکی و مشاوره ای برای بنگاه با عقد تفاهم نامه یا قرارداد مربوطه فراهم می گردد.</p>	<p>در آئین نامه پیشنهادی دو ماده پشت سر یکدیگر با شماره (۵) وجود دارد!! بندهای ۱ تا ۴ ذیل ماده (۵) مکرر آئین نامه پیشنهادی، هرچند مناسب است ولی با این حیطة فعالیت هایی که برای ستاد دیده شده است، در عمل غیر ممکن به نظر می رسند.</p>
۲۱	<p>بند ۵ ماده ۵ مکرر: واحد تولیدی مکلف است در راستای حسن اجرای مصوبات و تضمین اجرا از طرف آن واحد نسبت به ارائه تعهدنامه به کارگروه اقدام نماید.</p>	<p>در این بند آئین نامه پیشنهادی مبهم است و مشخص نیست که واحد تولیدی برای چه کاری باید تعهدنامه به کارگروه بدهد و این تعهد در حد یک متن انشائی است و یا تضمین مالی دارد و ضمانت اجرای تعهد چیست؟</p>
بخش نظارت		
۲۲	<p>ماده ۷: مسئولیت حسن اجرای این آیین نامه بر عهده وزارت است و مکلف است گزارش دوره ای عملکرد ستاد و کارگروه ها در فواصل زمانی سه ماهه را به هیأت وزیران و مجلس شورای اسلامی ارائه نماید.</p>	<p>با عنایت به تمرکز بالای آئین نامه و تاکید موادی مانند ماده (۷) مبنی بر واگذاری مسئولیت حسن اجرای آئین نامه به وزارت صمت به نظر می رسد در حوزه اجرا دستگاه های اجرایی همکاری لازم را با یک وزارتخانه نداشته و در حوزه پاسخگویی نیز به دلیل هم سطح بودن وزارتخانه ها پاسخگویی به یک وزارتخانه نخواهند داشت. همچنین پیشنهاد می شود یک گزارش هم به شورای گفتگو داده شود.</p>
۲۳	-	<p>آیین نامه در خصوص بار مالی آیین نامه مسکوت است.</p>